

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas NO: 1981/341

Karar NO: 1981/403

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylar ilişkin bulunmakla beraber,1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesinde yer alan süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adl Yargı yerinde görülmesi gerektiği ik.

K A R A R

Davaacı : K.H.

Sanıklar : Musa Özlek ve arkadaşları

O L A Y : 1.3.1976 günü ODTÜ içinde bazı öğrenci ve işçilerin bildiri

dağıttıklarının ve öğrencilerin forum yapmaya kalkıştıklarının görevlilerce öğrenilmesi, görevlilerin olaya müdahale ettiğini, Sosyal İş Sendikasına ait haber bültenini dağıtan sanık Musa ile Devrimci Gençler başlıklı Kardeşler başlığı altında bildiri dağıtan sanık Hasan Fehmi'nin karakolda davet olunduğuna, öteki mazmunların buna müdahale ederek görevlilere karşı koyduklarını, zabitanın elindeki bildirileri alarak, toplanan kişileri görevliler üzerine sevk edip, halkı suç işlemeye tahrik ve teşvik ettiklerini, olayın daha büyümemesi için kimlikleri alınıp serbest bırakılan sanıkların, görevlilere " faşist jandarma, katil jandarma " diye bağırıp hakaret ettiklerini, böylece sanıkların emniyet ve muhafaza kuvvetlerini tahkir etmek, görevli memura karşı koyma ve suç işlemeye tahrik suçlarını işlediklerini iddia eden Ankara Cumhuriyet Savcılığı eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 258/1., 311/2., 159/1., 173/son maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açmıştır.

1- Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi; 27.12.1978 tarihinde, 1976/469-1978/350 sayılı sanıklara atılı suçların yaygın şiddet eylemi ve sıkıyönetim ilânına neden olan suçtan olduğu, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

2- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı (1 Nolu) Askeri Mahkemesi; 25.7.1979 tarihinde, 1979/74-383 sayılı ile, sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânından çok önce işlendiği, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemi olarak nitelendirilemeyeceği, sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre davada mahkemelerinin görevli olmadığı,

Gerçekleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece her iki mahkemenin, kararları, sebebi ve konusu aynı olan davada verdikleri kesinleşmiş görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

Esas NO: 1981/341

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan **Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü**, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmaili Oğuz, Şeref Polungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılanları ile yaptığı 22.6.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tezlik Hâkimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Yavuz Ögüt'ün aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

Sanıklara atılı suçlar, 26.12.1978 günü Ankara İli'nde ilân olunan Sıkıyönetimden çok önce 1.3.1976 gününde işlenmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, olay bir kısım öğrenci ve işçilerin ODTÜ içinde bildiri dağıtmaları, öteki öğrenci ve işçileri, forum yapma ve yürüyüşe katılmaya teşvik etmeleri ve zorlamaları ile başlamış, olaya müdahale eden güvenlik görevlilerine karşı koyma, onları tahkir ve tezyif etme ile gelişmiş, bu arada halkı suç işlemeye tahrik ve teşvik ederek olaylar devam etmiştir. Dağıtılan bildiri ve bültende suç unsuru bulunmadığı için dağıtılan ve sorumluları hakkında bu yönden takipsizlik kararı vermiştir. Olay 1976 yılında yaygın olan öğrenci olaylarının bir parçası olup, bu olayların zamanla gelişmesi, boyutlarının büyümesi ve nitelik değiştirmesi, Ülkeyi 1978 yılında ilân olunan sıkıyönetim ortamına getirmiştir. Bu nedenle olayları ve olaylar sırasında işlenen suçları sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin görmemeye olanak yoktur.

Ancak sanıklara atılı suçlar, sıkıyönetim ilânından üç aydan çok önce işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kalmakta, öte yandan sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı olduğu hususunda dosyada yeterli kanıt bulunmadığından aynı yasa'nın 13/b maddesindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmemektedir. Her ne kadar sanıklardan birisinin Dev-Genç sekreteri olduğu Ağır Ceza Mahkemesi Duruşma zabtında yazılı ise de, sanıklara atılı eylemlerle Dev-Genç hakkında, sıkıyönetim mahkemelerinde el konulan davalardaki suçlar arasında, genel ve ortak amaç içinde bağlantı kurmak, bu konuda dosyada yeterli kanıt olmadığından mümkün görülmemiştir.

Bu itibarla davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiği ne, bu nedenle Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 27.12.1978 günlü, 1976/469 Esas, 1978/350 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 22.6.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

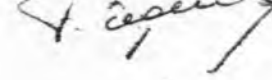
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özduval

Üye

İsmail Oğuz

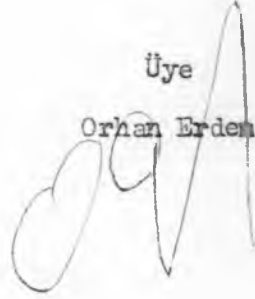
Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan Erden

Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertoşun

